

DAIKTŲ INTERNETAS

Angl. „Internet of Things“ (dažnai vartojama santrumpa – IoT)



KAS TAI YRA?

Daiktų internetas – tai **prie vieno tinklo prijungti ir tarpusavyje susieti įrenginiai ar sistemos**, kurios renka ir keičiasi duomenimis, gali būti stebimos ar **valdomos nuotoliniu būdu internetu**. Bet kuris įrenginys turintis tam tikrus jutiklius, programinę įrangą ar kitas technologijas gali tapti daiktų interneto dalimi, jei tik jį galima prijungti prie tinklo ir valdyti naudojantis internetu.

Daiktų interneto **didžiausias privalumas** yra tas, kad išmaniuosius įrenginius galima stebėti bei valdyti išmaniuoju telefonu, laikrodžiu ar kompiuteriu iš bet kurios pasaulio vietos.

Jis plačiai naudojamas tiek įmonių veikloje, tiek asmeniniams poreikiams. Vis dažniau girdimas terminas „išmanieji namai“: daiktų interneto įrenginiai yra namų automatizavimo dalis, kuri apimti apšvietimą, šildymą ir oro kondicionavimą, apsaugos bei kamerų sistemas; į nuotoliu valdomas sistemas taip pat pajungiami ir buitiniai prietaisai.

DAIKTŲ INTERNETAS LIETUVOJE

Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2020 m. 10 proc. suaugusių gyventojų naudojo bent vieną prie interneto prijungtą įrenginį ar sistemą: namų apsaugos sistemą, apšvietimo, energijos valdymo sistemą, buitinį prietaisą ar virtualųjį asistentą (<https://osp.stat.gov.lt/skaitmenine-ekonomika-ir-visuomene-lietuvoje-2020/daiktu-internetas>).

Populiariausi daiktų interneto įrenginiai namuose: namų apsaugos sistemos, dūmų detektoriai, durų spynos ar kitos prie interneto prijungtos saugumo priemonės namuose, buitiniai prietaisai (pavyzdžiui, automatiniai dulkių siurbliai, šaldytuvai, orkaitės ar kavos aparatai).

Populiariausi asmeniniai daiktų interneto įrenginiai: išmanusis laikrodis ar apyrankė, virtualios realybės akiniai ir ausinės, aksesuarai.

Daiktų interneto privalumais įvardijama:

- ✓ Galimybė pasiekti informaciją iš bet kurios vietos, bet kuriuo metu, bet kuriame prijungtame įrenginyje;
- ✓ Geresnis ryšys tarp prijungtų elektroninių įrenginių;
- ✓ Duomenų perdavimas prijungtu tinklu taupant laiką ir pinigus;
- ✓ Užduočių automatizavimas, padedantis pagerinti verslo paslaugų kokybę ir sumažinti žmogaus įsikišimo poreikį.

Daiktų interneto trūkumais įvardijama:

- ✓ Didėjant prie tinklo prijungtų įrenginių skaičiui, informacijos kaupimo ir dalijimosi tarp įrenginių mastais – didėja tikimybė pavogti ar panaudoti konfidencialią informaciją (pavyzdžiui, išmanusis laikrodis renka ir kaupia daug sveikatos parametrų, išmanieji telefonai renka biometrinius duomenis, tokius kaip mūsų pirštų antspaudai).
- ✓ Galimybė nusikaltėliams įsilaužti į sistemą ir pažeisti ar netgi užvaldyti įrenginį.
- ✓ Jei sistemoje būtų klaida – tikėtinas sugadinimas ar žala prijungtiems įrenginiams.
- ✓ Skirtingų gamintojų įrenginiams sunku bendrauti tarpusavyje, nes dar nėra tarptautinio daiktų interneto suderinamumo standarto.

SAUGUMO PATARIMAI

- Įrenginius ar sistemas įsigyti tik iš patikimų pardavėjų.
- Prieš pradėdant naudoti, pasikeisti gamyklinius ar kitaip įrenginiui suteiktus slaptažodžius.
- Periodiškai įdiegti siūlomus programinius atnaujinimus.



Bendrai finansuojama naudojantis Europos Sąjungos Europos infrastruktūros tinklų priemone



NACIONALINĖ ŠVIETIMO AGENTŪRA



RVSU REGULAVIMO TARYBA

Vaikai Linija
116 111 www.vaikulinija.lt